

Østerrig har været næsten lige saa langt ude. Selv Tyskland, der dog havde den stærkeste Administration af de besejrede Lande, er i Virkeligheden uhyre vanskeligt stillet. Ogsaa det er meget langt ude. Der er ikke noget at takke for, at vi er i Stand til at hævde vor Stilling overfor disse Lande, og at vor Krone staar højt i Forhold til deres Mønt. Men lad os tage et Land, hvor vi kan drage en fuldstændig nøjagtig Sammenligning, nemlig Sverige. Den svenske og den danske Krone er nøjagtig den samme; det ved alle ærede Medlemmer; vi har Møntunion med Sverige. Vi skulde altsaa vente, at den svenske og danske Krone stod ens. Men det gør de jo ikke. Der har været Tider, hvor den svenske Krone næsten har haft 50 pCt. højere Værdi. Og hvorfor? Fordi den internationale Pengeverden har bedømt den svenske Krone til at være saa meget bedre end den danske, har ment, at Sverige bedre var i Stand til at indfri sine Forpligtelser à vista, medens man ikke har været helt sikker paa Danmark. Man har ikke tænkt sig Danmark staaende paa Fallittens Rand, det er ikke Meningen, men man har bedømt Forholdet saaledes, at Sverige var økonomisk solidere stillet end Danmark. Grundene kan have været forskellige, bl. a. at Sveriges Eksport havde en mere uhindret Gang under Krigen end den danske, idet Eksporten af Malm og Træ kunde foregaa over Østersøen, medens den danske Eksport af Smør og Flæsk var truet i langt højere Grad. Men selv bortset herfra er der ogsaa andre Forhold, der har bevirket, at man har bedømt Sverige gunstigere. Jeg erindrer den Udtalelse — jeg ved ikke, hvorfra den stammer, men det forekommer mig at være en engelsk eller amerikansk Statsmand, der har sagt det —, at de Danske har spist sig igennem Krigen, medens Sverige har sultet sig igennem den. Nu er det naturligvis ikke saadan at forstaa lige efter Bogstaven, men der ligger sikkert ikke saa lidt deri. Sverige har i højere Grad sat Tæring efter Næring under Krigen. Og selv bortset fra Eksportforholdene er det aldeles utvivlsomt, at Sveriges almindelige Økonomi under Krigen har været en saadan, at man nu anser Sveriges Stilling for at være bedre end Danmarks og som Følge deraf anslaar den svenske Krone til at have en højere Værdi end den danske.

Den Vareknaphed, der fremkaldtes ved, at Ungdommen droges bort til Krigen, og

ved, at man, selv da Krigen var forbi, ikke producerede saa meget som før, maa selvfølgelig en Gang høre op. Der er Sandhed i det gamle Ord: Nød lærer nogen Kone at spinde. Der er ikke nogen som helst Tvivl om, at Nøden i de kommende Aaringer vil lære Europa til atter at tage fat paa Arbejdet. Det er egentlig ganske karakteristisk, at hver Gang der er Tale om at spare og arbejde mere — og det er jo det, der høres fra alle Sider lige til Trivialitet —, siger Folk straks: Du kan selv begynde at spare, der er andre, der ikke kan gøre det i samme Grad som du. Saa længe man bliver ved at kaste Bold med Spørqsmaalet paa den Maade, er der intet, der nytter, hverken her eller andre Steder. Men der er ikke nogen Tvivl om, at vi stiler hen imod en Periode, hvor Nøden nok skal lære os at spare og arbejde alle sammen. Og naar det Tidspunkt kommer — det kommer selvfølgelig ikke paa een Gang, der kan godt gaa Aaringer, inden det kommer, saa vi rigtig faar det at mærke —, er der ikke Tvivl om, at Varepriserne nok skal bringes nedad. Og lige saa sikkert som Varepriserne bliver bragt ned, vil ogsaa den Pengemængde, der er kommet ind i Verden, bringes ned. Det er jo kun to Sider af den samme Sag. Med Vareknapheden og den forcerede Omsætning, der fulgte med Krigen — de krigsførende Magter skulde jo skaffe sig Levnedsmidler, Ammunition o. s. v., koste, hvad det koste vilde — dreves i samme Grad Varepriserne op. Vi ved alle, hvorledes Prisstigningen ude fra Europa gik ind over Danmark. Det begyndte med Heste og Hestesko og havnede i Lyng, alt kunde omsættes til svimlende Priser i Forhold til tidligere. Disse Krav til Omsætningen medførte naturligvis større Krav til Omsætningsmidler, og Resultatet er da blevet, at de Lande, der har haft den mest forcerede Omsætning og den mindste Produktionsevne, har maattet ty til i højere Grad end andre at udstede de forskellige Arter af Papirpenge. Og i jo højere Grad man er draget ind i Hvirvelen, jo værre er det. Rusland er det slet ikke værd at nævne. Den østrigske Krone, der normalt var 75 Øre, staar i, forsaavidt den overhovedet staar i noget, en 3—4 Øre eller saadant noget. Tyskland har ogsaa for mange Seddelpenge. Jeg har set Tal — uden at jeg dog sikkert ved, om de gælder endnu i Dag —, hvorefter der skulde være mellem 40 og 50 Gange saa mange Papirpenge af forskellige Art i Om-